

ส่วนที่ ๖

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (SWOT Analysis)

การดำเนินงานด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ และ ๒ ปัจจุบันมีปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน และปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส และอุปสรรคในการดำเนินงาน ซึ่งได้วิเคราะห์จากสภาพการจัดการศึกษา ปัญหา อุปสรรคในปัจจุบัน ผลการวิเคราะห์ในแต่ละด้านมีดังนี้

จุดแข็ง	จุดอ่อน
ด้านคุณภาพทางการศึกษา ๑. ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่มีศักยภาพในการจัดการศึกษา ๒. หน่วยงาน และสถานศึกษาส่วนใหญ่ มีสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศที่ทันสมัย ๓. สถานศึกษาส่วนใหญ่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.)	ด้านคุณภาพทางการศึกษา ๑. ครูผู้สอนบางส่วนมีวุฒิไม่ตรงวิชาเอก/ไม่เพียงพอ ๒. ครูผู้สอนปฏิบัติงานสอนได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากมีภาระงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจำนวนมาก ๓. ครูบางส่วนขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี ๔. ครูและบุคลากรรุ่นใหม่ บางส่วนขาดความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ๕. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน O-net ภาพรวม ๘ วิชาหลัก ในระดับชั้น ป.๖ และ ม.๓ ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ๖. ผู้เรียนบางส่วนขาดภูมิคุ้มกันทางสังคม ขาดคุณธรรม จริยธรรม และทักษะชีวิต ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ความมีวินัย อดทน ความรับผิดชอบ ๗. ยังมีผู้เรียนบางส่วนออกกลางคัน ๘. ผู้เรียนขาดกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ๙. การผลิตนักศึกษาในแต่ละสาขาอาชีพ ไม่สอดคล้อง/ไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาดแรงงาน ๑๐. การเตรียมความพร้อมสู่อาเซียนด้านภาษา และด้านทักษะชีวิต ยังไม่เข้มแข็ง ๑๑. สถานศึกษาไม่มีการบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นกับสาระการเรียนรู้กลุ่มอื่นๆ ๑๒. หลักสูตรท้องถิ่นยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างหลากหลาย และสอดคล้องกับตลาดแรงงาน ๑๓. ขาดการนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>ด้านโอกาสทางการศึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีสถานศึกษาหลากหลาย ครอบคลุมทุกระดับ และประเภท ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา ๒. จัดการศึกษาได้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ๓. มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาและการประกอบอาชีพ ๔. เป็นแหล่งการศึกษาและศูนย์รวมของราชการ ภาคตะวันตก มีสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมาก ทำให้มีองค์ความรู้ในการพัฒนาที่หลากหลาย ที่สามารถผลิตกำลังคนและบุคลากรเพื่อการแข่งขัน <p>ด้านบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. หน่วยงาน และสถานศึกษามีการบริหารงาน ในรูปองค์คณะบุคคล ๒. มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการศึกษา ไปยังสถานศึกษาและชุมชน ๓. หน่วยงานทางการศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ๔. ระบบข้อมูลและสารสนเทศในองค์กรเอื้อต่อการบริหารจัดการ 	<p>ด้านโอกาสทางการศึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ความไม่เสมอภาค ขาดความเท่าเทียมในการ สนับสนุนการศึกษาระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ๒. ค่านิยมของผู้ปกครองและผู้เรียนไม่เลือกเรียน สายอาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน ๓. การจัดการศึกษายังไม่สนองตอบต่อตลาดแรงงาน ในพื้นที่ ๔. ความแตกต่างทั้งชาติพันธุ์ ภาษา วัฒนธรรม อาชีพ รายได้ ถิ่นที่อยู่ ก่อให้เกิดความยุ่งยาก ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส <p>ด้านบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สถานศึกษาขนาดเล็กมีจำนวนมาก ๒. บุคลากรสายสนับสนุนด้านการศึกษาไม่เพียงพอ ๓. ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของภาคีเครือข่าย ยังไม่เข้มแข็ง ๔. ความพร้อมและคุณภาพของสถานศึกษาแตกต่างกัน ๕. ไม่มีหน่วยงานกลางในการบูรณาการการศึกษา ในระดับจังหวัด ๖. การสรรหาครูยังไม่สามารถเปิดโอกาสให้คนเก่ง เข้ามาเป็นครูได้ เนื่องจากมีข้อจำกัด ในเรื่องใบประกอบวิชาชีพ

โอกาส	อุปสรรค
<p>๑. รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา มีเทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่ทันสมัยสามารถประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษา</p> <p>๒. รัฐบาลมีนโยบายเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ส่งผลต่อการศึกษาที่ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาการศึกษาให้ทันสมัย</p> <p>๓. รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวและมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย</p> <p>๔. องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนและผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและเป็นเครือข่ายในการสนับสนุนการศึกษา</p> <p>๕. มีหน่วยงานหลากหลายหน่วยงาน/องค์กร ที่พร้อมให้การสนับสนุนพัฒนาการศึกษา</p> <p>๖. แนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเอื้อต่อการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนและเป็นแนวทางการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการของสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา</p> <p>๗. มีพหุวัฒนธรรมทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และยอมรับวัฒนธรรมที่หลากหลาย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข</p> <p>๘. ยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสนับสนุนการพัฒนากำลังคนในพื้นที่</p> <p>๙. แหล่งเศรษฐกิจด้านการเกษตร/อุตสาหกรรมและประมงในพื้นที่ เป็นการเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ เช่น มีพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มะม่วง มะนาว มะพร้าว สับปะรด และมันสำปะหลัง ฯลฯ) มีทรัพยากรทางการประมง</p>	<p>๑. นโยบายทางการศึกษาเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้นโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาไม่ต่อเนื่อง</p> <p>๒. การประเมินในสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษามีมากเกินไป</p> <p>๓. ระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพยังไม่ครอบคลุมเต็มพื้นที่</p> <p>๔. สื่อและเทคโนโลยีมีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อการลงทุนในการจัดการศึกษา</p> <p>๕. ผลจากกระแสโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่เข้าถึงประชาชนอย่างรวดเร็ว ทำให้ประชาชนมีค่านิยมในเชิงวัตถุนิยม เข้มข้นมากขึ้นส่งผลต่อการจัดการศึกษายากขึ้น</p> <p>๖. สภาพภูมิประเทศที่ติดกับชายแดนก่อให้เกิดปัญหาความมั่นคง</p> <p>๗. ปัญหาเศรษฐกิจ ความยากจนของผู้ปกครอง สังคม และครอบครัวที่แตกต่างกันส่งผลกระทบต่อจัดการศึกษาให้กับเด็กด้อยโอกาส</p> <p>๘. สัดส่วนของงบประมาณเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่สอดคล้องกับการบริหารจัดการ</p> <p>๙. หน่วยงานต่าง ๆ เข้าไปเก็บข้อมูล และนำกิจกรรมลงสู่สถานศึกษามากเกินไป ทำให้ครูจัดการเรียนการสอนได้ไม่เต็มที่</p> <p>๑๐. องค์กรคณะบุคคลในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ยังไม่สามารถมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการได้อย่างจริงจัง เนื่องจากระเบียบกฎหมาย แนวทางไม่ชัดเจน รวมทั้งไม่มีมาตรการที่จริงจังในการดำเนินงาน</p>